

Een charmante meesterspion zonder scrupules

Stasi-chef Markus Wolf overleden

Achtergrond - 9 november 2006

(9 november 2006) Markus Wolf, de voormalige chef van de Oost-Duitse spionagedienst, is vannacht op 83-jarige leeftijd overleden. De 'man zonder gezicht' stierf vredig in zijn bed. Tot het einde bleef hij een apologeet van de Stasi.

Een geestelijke ommezwaai maakte Wolf tegen het einde van de jaren tachtig, toen de herfst van de DDR reeds was aangebroken. Hij verklaarde zich medeverantwoordelijk voor de gebreken van de Oost-Duitse staat en schreef na zijn pensioen in 1986 een boek - *De trojka* - waarin hij voorzichtig zijn wens tot democratisering van de DDR uitte. Kort voor de val van de Muur nam hij contact op met de Oost-Duitse burgerrechtbeweging en op 4 november 1989 pleitte de Stasi-man ten overstaan van duizenden demonstranten op het Berlijnse Alexanderplatz voor een democratischer socialisme. Maar het publiek floot Wolf uit. Niemand geloofde hem.

Na de val van de Muur vluchtte Wolf naar Moskou, in 1991 keerde hij terug naar het inmiddels verenigde Duitsland. De vroegere opperspion werd in totaal twee keer veroordeeld voor zijn Stasi-werkzaamheden, in 1993 en 1997. Het eerste vonnis werd later op last van de hoogste federale rechtbank (het *Bundesgerichtshof*) vernietigd. Deze oordeelde dat het niet mogelijk was spionnen van een verdwenen staat te bestraffen. In 1997 kreeg Wolf een voorwaardelijke celstraf van twee jaar, iets dat de veroordeelde boos als *Siegerjustiz* betitelde. Afgezien van een korte periode in voorarrest en een aantal dagen in 1998 heeft Wolf nooit in de gevangenis gezeten.

Wolf schreef vier boeken, onder meer over zijn tijd bij de Stasi. Culinair hoogtepunt in het leven van de opperspion is zijn kookboek met Russische recepten.

Lees ook op het Duitslandweb: het [interview](#) van journaliste Annemieke Hendriks met Wolf in 2003.

Bas de Rue is redacteur van het Duitslandweb.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/1501/een-charmante-meesterspion-zonder-scrupules>